

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK)
Postboks 1763 Vika
0122 Oslo

Deres ref

Vår ref
15/5026-3

Dato
23.12.2015

Statsbudsjettet 2016 – tildelingsbrev til GIEK

1. Innledning	1
2. Regjeringens langsiktige mål og strategier	2
3. Mål og prioriteringer i 2016	2
4. Føringer og oppdrag i 2016	4
5. Styringsdialog gjennom året	6
6. Budsjettvedtak og fullmakter	7
• Vedlegg 1: Styringskalender 2016	10
• Vedlegg 2: Rapporteringskriterier 2016	15
• Vedlegg 3: Fullmakter 2016	24
• Vedlegg 4: Rapporteringstabell for GIEKs garantiordninger	25

1. INNLEDNING

Dette tildelingsbrevet meddeler Stortingets budsjettvedtak og Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) sine styringssignaler til Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK) for 2016. Det gjøres oppmerksom på at GIEK plikter å gjøre dette tildelingsbrevet tilgjengelig på sine nettsider umiddelbart etter at det er mottatt.

Postadresse	Kontoradresse	Telefon	Handelspolitisk avdeling	Saksbehandler
Postboks 8090 Dep 0032 Oslo postmottak@nfd.dep.no	Kongens gate 8 www.nfd.dep.no	22 24 90 90 Org. nr. 912 660 680		Silje Stadheim Stokke Tlf.: 971 87 351

Statsbudsjettet for 2016 for NFDs budsjettområder ble vedtatt av Stortinget 11. desember 2015, jf. Prop. 1 S (2015-2016) og Innst. 8 S (2015-2016). GIEK er omtalt under kap. 900, 2460 og 5460 i Prop. 1 S (2015-2016) for NFD.

Tildelingsbrevet fastsetter mål, prioriteringer og resultatkrav for GIEK i 2016. Brevet gir også enkelte faglige føringer og spesifiserer konkrete oppdrag med leveranse i 2016, men gir ikke en uttømmende oversikt over etatens oppgaver. GIEKs myndighet og ansvar framgår av Hovedinstruks for styringen av Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK), fastsatt 11. desember 2015¹.

Departementet tar forbehold om at etaten innenfor gjeldende budsjettammer kan bli pålagt enkelte oppgaver i tillegg til de som er beskrevet i dette brevet. I slike tilfeller skal det sendes tillegg til tildelingsbrev.

2. REGJERINGENS LANGSIKTIGE MÅL OG STRATEGIER

Et av Regjeringens åtte satsingsområder er å sikre konkurransekraft for norske arbeidsplasser. Stabile, forutsigbare og konkurransedyktige finansieringsvilkår kan ha stor betydning for om norske bedrifter vinner kontrakter eller ikke. Eksportkreditt Norge og GIEK er viktige virkemidler for dette.

I tillegg er tidstyver og enklere regelverk innsatsområder for regjeringens arbeid med å skape en enklere hverdag. GIEK og Eksportkreditt Norge er allerede i gang med samarbeids- og forenklingstiltak, og dette vil fortsette å være viktig fremover.

3. MÅL OG PRIORITERINGER I 2016

3.1 Formål

GIEKs formål er å fremme norsk eksport og investeringer i utlandet. Dette skal oppnås gjennom å utstede garantier på vegne av den norske stat.

GIEK skal gi informasjon om garantitilbudet, gi veiledning i eksportfinansiering og egne søknadsprosesser, behandle søknader og følge opp tilbud om garanti, utstedte garantier og mislighold, samt drive aktiv gjenvinning i enkeltsaker. GIEK skal betjene kunder, banker og øvrige samarbeidspartnere på en god måte og ha tilstrekkelig kompetanse og kapasitet i vurdering og håndtering av den enkelte sak.

¹ Det vises til prosess med gjennomgang av GIEKs styringsdokumenter. Departementet oversendte nye styringsdokumenter i brev datert 18. desember. I tillegg til ny hovedinstruks gjelder nytt *Regelverk for Garantiinstituttet for eksportkreditts (GIEKs) garantiordninger*, fastsatt 17. desember 2015. Nytt regelverk for GIEKs garantiordninger erstatter samme regelverk fastsatt 1. januar 2015 og *Regelverk for forvaltning av grunnfond for GIEKs (Garantiinstituttet for eksportkreditts) særskilte garantiordning for investeringer i og eksport til utviklingsland (U-landsordningen)* fastsatt 25. august 2010. *Regelverk for forvaltning av tilskuddsfond til risikoavsetningsfond for SUS/Baltikum-ordningen*, fastsatt 22. desember 2004, oppheves. *Vedtekter for Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK)*, fastsatt ved kongelig resolusjon 22. desember 1999, sist revidert 1. mai 2015, ble opphevet gjennom kongelig resolusjon 18. desember 2015.

3.2 Mål

Mål

1. GIEK skal bidra til eksportkontrakter ved å gi et konkurransedyktig eksportgarantitilbud og være et supplement til markedet.
2. GIEK skal medvirke til at byggelån oppnås på forretningsmessige vilkår
3. GIEK skal medvirke til at langsiktige kraftavtaler kan inngås på forretningsmessige vilkår
4. GIEK skal oppfylle kravet om at den enkelte ordning skal gå i balanse på lang sikt inkludert eventuelle tapsfond

1. *GIEK skal bidra til eksportkontrakter ved å gi et konkurransedyktig eksportgarantitilbud og være et supplement til markedet*

Dette innebærer at GIEK skal gi kjøpere av norske eksportører et konkurransedyktig eksportgarantitilbud og være et supplement til det private finansieringsmarkedet. GIEK skal også være orientert om andre lands offentlige eksportfinansieringstilbud. Garantier gitt under Alminnelig garantiordning og U-landsordningen bidrar til å nå dette målet.

2. *GIEK skal medvirke til at byggelån oppnås på forretningsmessige vilkår*

Dette innebærer at GIEK skal medvirke til at norske skipsverft og offshoreverksteder og annen relevant virksomhet oppnår byggelån og på den måten bidra til å sikre økt aktivitet gjennom å gi et tilbud av byggelånsgarantier. Det er ikke et krav om at byggene skal eksporteres for å kvalifisere for garanti.

3. *GIEK skal medvirke til at langsiktige kraftavtaler kan inngås på forretningsmessige vilkår*

Dette innebærer at GIEK skal medvirke til at aktørene på kraftmarkedet kan inngå langsiktige kraftavtaler på forretningsmessige vilkår gjennom å gi et tilbud av garantier for kraftavtaler.

4. *GIEK skal oppfylle kravet om at den enkelte ordning skal gå i balanse på lang sikt inkludert eventuelle tapsfond*

GIEK skal ha tilstrekkelig kompetanse og kapasitet for risikovurdering i den enkelte sak. GIEK må i tillegg gjøre tiltak for å sikre verdier ved mislighold og for å begrense endelige tap ved utbetalinger under garantier. Se nærmere omtale av balansekravet i Hovedinstruks for Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK) fastsatt 11. desember 2015 og Regelverk for Garantiinstituttet for eksportkredits (GIEKs) garantiordninger fastsatt 17. desember 2015.

Rapporteringskrav knyttet til de ulike målene følger i vedlegg 2.

3.3 Prioriteringer 2016

Oppfølging av risiko

Underleverandører til olje og gass, inkludert deler av de maritime næringene, har vært preget av lavere aktivitet og inntjening i 2015. Målt i kroner er det særlig eksporttransaksjoner knyttet til disse næringene som GIEK og Eksportkreditt Norge finansierer. GIEK rapporterer om økt sannsynlighet for utbetaling under garantier i flere saker hvor låntaker er eller forventes å komme i økonomiske vanskeligheter eller mislighold. Det er viktig at GIEK i 2016 prioriterer å ha høy kvalitet i kredittvurderingsarbeidet og i oppfølgingen av risikoen i

garantiporteføljen. Det understrekes også at vurderinger av risikoen knyttet til måloppnåelse og kravoppfyllelse er viktig for departementets arbeid i løpet av året. Det vises for øvrig til nærmere rapporteringskrav til GIEKs risikorapporter i vedlegg 2 til tildelingsbrevet.

Samarbeid med Eksportkreditt Norge og Innovasjon Norge

GIEK og Eksportkreditt Norge er ofte involvert i de samme transaksjonene, og begge virksomhetene opptrer på vegne av staten. Det er viktig at GIEK og Eksportkreditt Norge legger til rette for en effektiv offentlig eksportfinansiering. I 2016 skal GIEK derfor fortsette å prioritere samarbeidet med Eksportkreditt Norge for å forenkle prosesser overfor kunder og samarbeidspartnere. Det vises for øvrig også til omtale nedenfor om samarbeid mellom GIEK og Eksportkreditt Norge knyttet til måling av bruker- og samfunnseffekter.

Det er videre viktig at GIEK og Eksportkreditt Norge samarbeider om å gjøre sine tilbud kjent også utenfor sine hovedbrukergrupper, herunder hos små- og mellomstore bedrifter (SMB) og bedrifter innenfor fastlandsnæringer. Dette inkluderer også å arbeide aktivt for å fremme prosjekter innenfor fornybar energi og sikre at disse har et godt og tilpasset eksportfinansieringstilbud i tråd med internasjonalt regelverk og innenfor rammene fastsatt av Stortinget.

GIEK, Eksportkreditt Norge og Innovasjon Norge er viktige aktører i regjeringens arbeid med å fremme norsk eksport. Departementet mener det er vesentlig at aktørene kjenner godt til hverandres tilbud, særlig med tanke på SMB. Aktørene bør samarbeide om å gjøre sine virkemidler kjent og enklest mulig tilgjengelig for næringslivet.

Antikorrupsjonsarbeid

GIEK har økende antall saker som vedrører markeder og land med høy mislighetsrisiko. Sammen med Eksportkreditt Norge har GIEK gjort et betydelig arbeid med antikorrupsjon utover anbefalingene i retningslinjene for håndtering av samfunnsansvar, korrupsjon og andre elementer, som tilhører dagens OECD-tilknyttede avtale for langsiktig eksportfinansiering. I denne sammenheng ser departementet positivt på at GIEK samarbeider med Eksportkreditt Norge, for å dele kunnskap, synspunkter og erfaringer om oppfølging av saker og problemstillinger knyttet til antikorrupsjon.

4. FØRINGER OG OPPDRAG I 2016

Departementet er svært opptatt av at GIEK følger opp bestillingene i tildelingsbrevet på en presis måte, med gjennomarbeidede, kvalitetssikrede, dekkende og rettidige innspill med nødvendig forankring i styret. Nedenfor omtales de viktigste føringene og oppdrag som GIEK har for departementet i 2016 foruten faste leveranser og rapportering. Frister fremgår av styringskalenderen, jf. vedlegg 1.

Evalueringsarbeid av GIEK og Eksportkreditt Norge

NFD legger i 2016 opp til å sette i gang en felles evaluering av GIEK og Eksportkreditt Norge. I evalueringen vil man blant annet se på måloppnåelse, effektiv drift og hvordan dagens eksportfinansieringssystem fungerer. NFD vil trekke inn GIEK og Eksportkreditt Norge i arbeidet. GIEK og Eksportkreditt Norge må påregne å bidra inn i prosessen.

Forbedre grunnlag for å måle og vurdere resultater

Departementet er opptatt av å måle og vurdere resultater av virkemidlene departementet har ansvar for. Styringsinformasjonen gir grunnlag for læring og forbedring både i den enkelte

virksomheten og i styringsdialogen med departementet. Dette gir også viktig grunnlag for å forstå virkemidlene i et større perspektiv.

Departementet ser derfor positivt på at det er flere pågående prosesser i GIEK for å forbedre måling og vurdering av resultater av virksomheten, bl.a. brukereffekter omtalt nedenfor og indikatorer for å vurdere effektiv drift. Som et utgangspunkt for det videre arbeidet med å vurdere hvilke resultater som bør måles og sammenhengen mellom dem, mener departementet at GIEK bør belyse resultatkjeden for virksomheten. Resultatkjeden viser hvordan en virksomhet via ulike aktiviteter omformer innsatsfaktorer til produkter eller tjenester som er rettet mot eksterne brukere og samfunnet. Departementet ber derfor GIEK legge frem forslag til beskrivelse av resultatkjeden for sin virksomhet innen 15. april 2016. Videre ber departementet om at GIEK involverer departementet i prosessen.

Departementet ønsker også å få bedre grunnlag til å vurdere samfunnseffekter av virkemidlene GIEK og Eksportkreditt Norge har ansvar for. Departementet ber derfor om at GIEK og Eksportkreditt Norge, i løpet av 2016, starter arbeidet med en bred kartlegging og vurdering av mulige målemetoder, med sikte på å legge fram en anbefaling om metodikk første halvår 2017. Departementet ønsker dialog om prosess og framdrift for arbeidet, og ber om å bli holdt orientert om status.

Internrevisjon

Finansdepartementet har fastsatt rundskriv om internrevisjon i statlige virksomheter (R-117). Statlige virksomheter med inntekter eller utgifter over 300 mill. kroner skal vurdere om de bør bruke internrevisjon. For virksomheter som allerede har etablert internrevisjon, stilles det også krav til innretning av internrevisjonen. Kravene gjelder fra 1. juni 2015, med en tilpasningsperiode fram til 1. mai 2016. Vi ber GIEK innen 15. mars legge fram en vurdering av om internrevisjonen i GIEK er i tråd med kravene i punkt 5 i rundskrivet, og hvilke tilpasninger som eventuelt er nødvendig. Eventuelle tilpasninger skal gjennomføres innen 1. mai 2016.

Prinsipper for føring av fondsregnskap

Departementet legger til grunn at GIEK har tett dialog med Direktoratet for økonomistyring om prinsipper for føring av fondsregnskap fra 2017 og fremtidige år, jf. omtale i punkt 6.5. nedenfor.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Samfunnssikkerhet og beredskap skal være integrert i virksomhetens styring, og det skal foreligge dokumentasjon på hvordan virksomheten ivaretar internkontrollen på området, herunder nødvendig opplæring og informasjon. Det skal fokuseres på risikoerkjennelse, verddivurdering og skadevurdering ut fra ansvars- og arbeidsområdet. Virksomheten skal ha etablert nødvendig grunnsikring for beskyttelse av verdier og ha oppdaterte krise-/beredskapsplaner for å sikre god håndtering og kontinuitet ved uforutsette hendelser. Informasjonssikkerhetsarbeidet skal være i samsvar med den nasjonale strategi og handlingsplan for informasjonssikkerhet. Det skal gjennomføres regelmessige øvelser med bakgrunn i planverket. Virksomheten skal i 2016 legge til rette for å ta i bruk lavgradert kommunikasjonsløsning (Nasjonalt BEGRENSET-nett) i henhold til departementets forutsetninger.

På bakgrunn av anbefaling fra Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) og drøfting av saken i Regjeringen, ber NFD om at etaten iverksetter tiltak for å øke IKT-sikkerheten. NSM trekker frem fire tiltak som anses å være de mest effektive:

- Oppgradere program- og maskinvare

- Installere sikkerhetsoppdateringer så fort som mulig
- Ikke tildele sluttbrukere administratorrettigheter
- Blokkere kjøring av ikke-autoriserte programmer

NSM anbefaler også at flere samfunnsviktige virksomheter og virksomheter underlagt sikkerhetsloven gjennomfører inntrengningstester. Nærmere informasjon om rådene fra NSM utdypes og er tilgjengelige på NSMs nettsider (nsm.stat.no).

NFD ber etaten følge opp de fire foreslåtte tiltakene og de øvrige anbefalingene fra NSM. Departementet ber om tilbakemelding innen 1. mai om hvordan tiltakene er fulgt opp i etaten.

Måling av brukereffekter

Som et ledd i arbeidet med en enklere hverdag for folk flest ønsker regjeringen å styrke kontakten mellom brukerne og forvaltningen.

I 2016 skal GIEK kartlegge hvordan brukere opplever virksomheten. GIEK står fritt til selv å velge metode for kartleggingen. Virksomheter som allerede har etablert gode systemer for brukerundersøkelser og brukerdiallog skal vurdere behovet for å forbedre eksisterende initiativer eller å iverksette nye. På bakgrunn av kartleggingen skal GIEK vurdere og eventuelt ta initiativ til tiltak som kan forbedre tjenestene. I årsrapporten for 2016 skal GIEK omtale resultatet av kartleggingen og eventuelt beskrive hvilke tiltak som planlegges eller allerede er iverksatt.

Departementet er fornøyd med at GIEK og Eksportkreditt Norge allerede har påbegynt arbeidet med måling av brukereffekter, og at de fra 2016 skal gjennomføre felles brukerundersøkelser, jfr. krav til rapportering i vedlegg 2.

5. STYRINGSDIALOG GJENNOM ÅRET

Faste møter og hoveddokumenter i styringsdialogen mellom NFD og GIEK går fram av Hovedinstruksen. Vedlagt følger en styringskalender med tidspunkt for etatsstyringsmøter og frister og krav til leveranser.

5.1 Krav til rapportering

Departementet skal i samråd med GIEK definere behov og avtale omfang og innhold i rapporteringen. Rapporteringen skal beskrive måloppnåelse og resultater. Rapportering om resultater kan omfatte innsatsfaktorer, aktiviteter, produkter og tjenester samt effekter i forhold til brukere og samfunn, innenfor hele eller deler av virksomhetens ansvarsområde. Det vises til vedlegg 2 for nærmere beskrivelse av rapporteringskrav for GIEK.

6. BUDSJETTVEDTAK OG FULLMAKTER

6.1 Garantifullmakter

GIEK gis fullmakt til å gi tilbud om nye garantier innenfor følgende rammer for nye tilbud om garanti, gamle tilbud om garanti og utestående ansvar, jf. romertallsvedtak VIII:

	(i 1 000 kroner)
Ramme for Alminnelig garantiordning (inkl. gammel alminnelig ordning) ²	145 000 000
Ramme for garantier ved investeringer i og eksport til utviklingsland (U-landsordningen) ³	3 150 000
Ramme for byggelånsgarantier for skipsbyggingsindustrien (byggelånsgarantiordningen)	5 000 000
Ramme for garantier ved etablering av langsiktige kraftkontrakter til kraftintensiv industri (kraftgarantiordningen)	20 000 000

GIEKs tilbud om garanti og garantier i utenlandsk valuta skal omregnes til norske kroner etter dagskursprinsippet etter den kurs som GIEKs bank publiserer på sine hjemmesider. Dette gjelder blant annet ved vurdering av om det er ledig plass for nye tilbud om garanti⁴.

Dekning av forsikringstilfeller – statlig varekrigsforsikring

I tilfelle beredskapsordningen for statlig varekrigsforsikring aktiveres, gis det samtykke til at NFD kan inngå avtaler om forsikringsansvar under beredskapsordningen innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 2 mrd. kroner, jf. romertallsvedtak IX.2.

6.2 Trekkfullmakt

Følgende trekkfullmakt gjelder for 2016, jf. romertallsvedtak III:

(i 1000 kroner)

Kap.	Post	Beskrivelse	Beløp
2460		Garantiinstituttet for eksportkreditt	
	91	Utbetaling iflg. trekkfullmakt – byggelånsgarantiordningen	600 000

Det forventes ikke behov for å benytte trekkfullmakt i 2016 for GIEKs andre ordninger. Det vises til Regelverk for GIEKs garantiordninger for omtale av prosedyre som skal benyttes i de tilfellene hvor trekkfullmakt ikke er tilstrekkelig, eller ikke gitt av Stortinget og GIEK ikke klarer å innfri sine garantiforpliktelser innenfor den aktuelle ordningens økonomi.

² Rammen skal dekke summen av gjeldende tilbud om garantier, utestående garantiansvar for både Alminnelig garantiordning og Gammel alminnelig ordning, reforsikring av GIEK Kredittforsikring under Alminnelig garantiordning og ubenyttet del av rammeavtaler for bonds.

³ Rammen styres av forholdstallet 1:7, som innebærer at reell ramme begrenses til syv ganger det beløp som er innestående på grunnfondet. Rammen skal dekke gjeldende tilbud om garantier og utestående garantiansvar for U-landsordningen, samt reforsikring av GIEK Kredittforsikring under U-landsordningen.

⁴ Vedtak om tilbud om garanti gis etter vurdering av størrelsen av tilbudet om garanti og rammeutnyttelse på vedtakstidspunktet.

6.3 Andre fullmakter

GIEK gis fullmakt til å midlertidig erverve og avhende aksjer og opsjoner med formål å få dekning for krav i misligholds- og gjenvinningssaker i 2016, jf. romertallsvedtak XIII. Formålet er å gi GIEK handlingsrom til å sikre statens verdier i situasjoner med mislighold. Det vises til nærmere omtale i Prop. 1 S (2015-2016) for NFD. Det vises videre til oversikt over budsjettfullmakter og administrative fullmakter i vedlegg 3.

6.4 Bevilgninger

Bevilgningene på statsbudsjettet som omhandler GIEK er, jf. romertallsvedtak I:

(i 1 000 kroner)

Kap.	Post	Beskrivelse	Beløp
900		Nærings- og fiskeridepartementet	
	72	Tilskudd til beredskapsordninger, Andel Beredskapssystem for varekrigsforsikring	400
2460		Garantiinstituttet for eksportkreditt	
	24	Driftsresultat:	
	24.1	Driftsinntekter	-169 000
	24.2	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	169 000
5460		Garantiinstituttet for eksportkreditt	
	71	Tilbakeføring fra Gammel alminnelig ordning	8 100
	72	Tilbakeføring fra Gammel særordning for utviklingsland	7 500

Tilskudd til Beredskapssystem for statlig varekrigsforsikring

Det vises til at NFD har tillagt GIEK å ha sekretariatsfunksjon for statlig varekrigsforsikring, jf. lov av 12. desember 2003 og retningslinjer fastsatt av Nærings- og handelsdepartementet 1. januar 2006. Tilskuddet på 400 000 kroner skal dekke GIEKs utgifter til vedlikehold og utvikling av beredskapsordningen med statlig varekrigsforsikring. Tilskuddet skal også dekke bistand til et etablert Forsikringsforum og til arbeidet med eventuell revisjon av varekrigsforsikringsloven. Tilskuddet utbetales samlet på grunnlag av departementets vurdering av årsrapport og særskilt regnskap.

Driftsutgifter for GIEK

GIEKs administrasjonsutgifter dekkes inn av premieinntekter fra ordningene. For 2016 er rammen for GIEKs driftsutgifter 169 mill. kroner. Dette er en økning på 9 mill. kroner fra 2015. Økningen skyldes i stor grad at kompleksitet i sakene har økt, økt overvåking av engasjementer og håndtering av eventuelle mislighold som følge av den krevende markedssituasjonen i olje-, gass- og offshoresektoren.

Tilbakeføring Gammel portefølje

I januar 2016 skal GIEK tilbakeføre 8,1 mill. kroner (jf. post 71 tilbakeføring fra Gammel alminnelig ordning) og 7,5 mill. kroner (jf. post 72 tilbakeføring fra Gammel særordning for utviklingsland.) til NFDs kontonr. 4209 01 01530.

6.5 Finansielt rammeverk

Det vises til Bestemmelsene om økonomistyring i staten (fastsatt 12. desember 2003 med endringer senest 5. november 2015) pkt. 3.4.2 og 3.4.6. Videre vises det til brev fra NFD datert 15. desember, hvor det fremgår at Direktoratet for økonomiforvaltning (DFØ), har gitt GIEK unntak fra bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 3.3.2 for regnskapsåret 2016. Dette betyr at GIEK kan føre regnskap for fondene (regnskap for garantiordningene) i 2016 etter regnskapsloven så langt den passer. Det vil i løpet av 2016 være dialog mellom

Tildelingsbrev 2016 – GIEK

GIEK og DFØ om hvilke regnskapsprinsipper som skal legges til grunn for føring av GIEKs fondsregnskap for 2017 og fremtidige år. Administrasjonsregnskapet skal føres etter kontantprinsippet.

6.6 Tildeling

Under henvisning til Prop. 1 S (2015-2016), Innst. 8 S (2015-2016) og Reglement for økonomistyring i staten § 7, gis GIEK med dette adgang til å, i 2016, disponere bevilgningene som er beskrevet i dette brevet, jf. Stortingets budsjettvedtak.

Med hilsen

Jan Farberg (e.f.)
ekspedisjonssjef

Julie Rønning
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi med vedlegg: Riksrevisjonen

VEDLEGG 1: STYRINGSKALENDER 2016

Dette vedlegget sammenfatter kjente frister i 2016 knyttet til Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) sin styringsdialog med Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK), statsbudsjett, nasjonalbudsjett og statsregnskap for GIEK til Utenriksdepartementet (UD), Finansdepartementet (FIN), Direktoratet for Økonomistyring (DFØ) og NFD. GIEK bes om å rapportere i henhold til kalenderen nedenfor og de enkelte leveransene blir nærmere beskrevet under kalenderen.

1. Styringskalender – tidsfrister

Dato	Type rapportering/hendelse	Mottaker
2016		
4. januar	Statsbudsjettet 2017: Konsekvensjustering	NFD
15. januar	Status for gjeldsplanens ramme og oversikt over politiske fordringer per utgangen av 3. tertial 2015	UD, kopi NFD
3. februar	Statsregnskapet 2015: Kapitalregnskapet (aksjeinteresser og fondsmidler) og garantiansvar	NFD
3. februar	Statsregnskapet 2015: Foreløpig regnskap, ev. omposterings og bekreftelse av mellomværende med statskassen	NFD
12. februar	Statsregnskapet 2015, foreløpig årsrapport inkl. regnskapsforklaringer	NFD
29. februar	Statsbudsjettet 2016: Omdisponeringer og tilleggsbevilgninger	NFD
15. mars	Risikorapport 1 i 2016	NFD
15. mars	Oppdatert internrevisjonsstrategi for 2016	NFD
15. mars	Vurdering av GIEKs internrevisjon i forhold til krav i rundskriv fra FIN (jf. rundskriv R-117)	NFD
15. mars	Årsrapport for GIEK 2015 (inkl. BSV)	NFD
15. mars	Statsbudsjettet 2017: Budsjettforslag	NFD
Medio/ultimo mars	NFD innkaller til møte med FIN om porteføljestatus	
27. april	Etatsstyringsmøte kl.13-15 mellom GIEK og NFD (hos GIEK)	
1. mai	Tiltak for bedre IKT-sikkerhet – orientering om status	NFD
12. mai	Status for gjeldsplanens ramme og oversikt over politiske fordringer per utgangen av 1. tertial 2016	UD, kopi NFD
15. juni	Materiale for beregning av statlig næringsstøtte	NFD
15. august	Statsbudsjettet 2017: Oppdaterte prognoser for rammeutnyttelse	NFD
15. september	Status for gjeldsplanens ramme og oversikt over politiske fordringer per utgangen av 2. tertial 2016	UD, kopi NFD
20. september	Risikorapport 2 i 2016	NFD
20. september	Status økonomi per 31. august og eventuelle innspill til endringsproposisjon høst	NFD
Medio/ultimo september	NFD innkaller til møte med FIN om porteføljestatus	
Oktober	Styresamtaler	
25. oktober	Etatsstyringsmøte kl.10-12 mellom GIEK og NFD (hos NFD)	
1. november	Statsbudsjettet 2018: Eventuelle satsingsforslag	NFD
15. november	Oppdatering av GIEKs langtidbudsjett	NFD

Dato	Type rapportering/hendelse	Mottaker
2017		
12. januar	Status for gjeldsplanens ramme og oversikt over politiske fordringer per utgangen av 3. tertial 2016	UD, kopi NFD
15. mars	Årsrapport for GIEK for 2016	NFD
15. mars	Risikorapport 1 i 2017	NFD
Løpende rapportering		
Løpende ved behov	Rapportering i henhold til internasjonale avtaler	
Innen den 15. i påfølgende måned	Kassarapport	DFØ, kopi NFD
Innen den 20. i påfølgende måned	Månedrappporter om rammeutnyttelse for hver garantiordning og med informasjon om utviklingen av porteføljen	NFD, kopi NORAD/ UD

2. ÅRSRAPPORTERING OG RAPPORTERING GJENNOM ÅRET

3. februar 2016: Statsregnskapet 2015, kapitalregnskapet (aksjeinteresser og fondsmidler) og garantiansvar (NFD), jfr. brev fra NFD av 8.12.2015

I henhold til Reglement for økonomistyring i staten skal statlige virksomheter ha en oversikt over de eiendeler og forpliktelser som virksomheten har ansvar for i det sentrale statsregnskapet. Vi ber om oversikt over slike eiendeler og forpliktelser pr. 31.12.15 som skal inneholde inngående balanse, bevegelser i løpet av året og utgående balanse. Inngående balanse 2016 må være lik utgående balanse 2015.

Inngående og utgående balanse og endringer i løpet av året skal spesifiseres for alle poster i kapitalregnskapet og i garantioversikten. Det skal videre utarbeides forklaringer til betydelige endringer i kapitalregnskapsposter, jf. økonomireglementets § 13, og innrapporteres at aksjer m.m. eksisterer, er statens eiendom og er rettslig inndrivbare.

3. februar 2016: Statsregnskapet 2015, foreløpig regnskap 2015, ev. omposteringer og bekreftelse av mellomværende med statskassen (NFD), jfr. brev fra NFD av 8.12.2015

Når kasserapporten pr. 31.12.2015 er sendt DFØ, skal det ikke foretas omposteringer før man har mottatt utskrift av det foreløpige regnskapet fra NFD i slutten av januar 2016. Dersom det er nødvendig å foreta omposteringer, må dette tas opp i eget brev snarest *etter at* foreløpig regnskap er mottatt. Eventuelle omposteringsbrev skal inneholde klare debet- og kreditføringer, beløp med to desimaler og med samme beløp til debet og kredit. GIEK skal sende en skriftlig bekreftelse på godkjenning av mellomværende med statskassa uansett om det foretas omposteringer eller ei.

12. februar 2016: Statsregnskapet 2015, foreløpig årsrapport inkl. regnskapsforklaringer (NFD), jfr. brev fra NFD av 8.12.2015

Rapporten skal minimum vise følgende punkter og evt. også andre hovedpunkter som innarbeides i årsrapporteringen:

- nominelt ansvar knyttet til tilbud om garantier og garantier ved utgangen av året fordelt på ordninger
- antall søknader, tilbud om garantier og garantier ved utgangen av året fordelt på ordninger
- nominelt ansvar knyttet til nye tilbud om garantier og garantier i løpet av året fordelt på ordninger

Det skal bare utarbeides regnskapsforklaringer for post 24 Driftsresultat. Det skal redegjøres for vesentlige avvik mellom ramme og regnskap, normalt alle avvik på over +/- 5 pst. Alle faktorer som ligger til grunn for avviket, skal komme frem.

15. mars 2016 og 2017: Årsrapport for GIEK (NFD)

GIEK skal hvert år levere en årsrapport. Se vedlegg 2 til tildelingsbrevet for 2015 for krav til årsrapporten for 2015, og vedlegg 2 til tildelingsbrevet for 2016 for krav til årsrapporten for 2016.

15. mars, 20. september 2016 og 15. mars 2017: Risikoreporter (NFD)⁵

GIEK skal levere en rapport som omtaler risiko for manglende måloppnåelse, kravoppfyllelse og risiko i GIEKs portefølje. Se vedlegg 2 for nærmere krav til risikoreporteringen.

20. september: Status økonomi per 31. august (NFD)

Krav til utforming av rapporten går fram av vedlegg 2.

3. BUDSJETTPROSESSEN OG LANGTIDSBUDSJETTET

Det gjøres oppmerksom på at det kan bli mindre endringer i fristene nedenfor.

4. januar 2016: Konsekvensjustering (NFD)

Som innspill til konsekvensjustert statsbudsjett for 2017, skal GIEK rapportere status på konto pr. 01.01.2016 for Gammel alminnelig ordning og Gammel særordning for utviklingsland. For Gammel alminnelig ordning (kap. 5460, post 71) skal GIEK rapportere all likviditet ut over 25 mill. kroner. For Gammel særordning for utviklingsland (kap. 5460, post 72), skal GIEK rapportere all likviditet. Det bes også om anslag for de samme postene for årene 2017-2019.

GIEK skal også rapportere en oversikt over Parisklubbsaker pr. 31.12.2015.

29. februar og 20. september 2016: Omdisponeringer og tilleggsbevilgninger på statsbudsjettet 2016 (NFD)

GIEK bes om å redegjøre for eventuelle forslag til tilleggsbevilgninger/omdisponeringer for 2016. Forslagene må inneholde redegjørelse for endring i forhold til forutsetningene. Forslagene skal inneholde en begrunnet vurdering av rammen for 2016. Eventuelle innspill til omdisponeringer og tilleggsbevilgninger i høstsesjonen, skal innarbeides i rapport om status økonomi per 31. august (med frist 20. september).

15. mars 2016: Statsbudsjettet for 2017 – budsjettforslag (NFD)

GIEK bes om å levere et *kort* budsjettforslag. Det vil kunne komme ytterligere retningslinjer om utarbeidelse av budsjettforslag enn det som fremkommer nedenfor. Forslaget, som i hovedsak skal være tall, skal inneholde:

- Omtale av hovedprioriteringer for 2017. Hovedprioriteringer skal angi hva som er de 1-3 viktigste områdene som GIEK skal ha oppmerksomhet på i 2017.
- Budsjettforslag for 2017 (i 2016-prisnivå) inkludert begrunnet forslag til ramme for 2017 for alle garantiordningene (inkl. rammeutnyttelse for alle ordninger ved å bruke tabell i vedlegg 4), anslag på forventede fremtidige tap og eventuelle forslag om trekkfullmakter (porteføljevurdering).

⁵ Som følge av et pågående arbeid på dette feltet, kan det bli endringer i dette avsnittet.

- Forslag til administrasjonsbudsjett for GIEK. Statsbudsjettet for 2016 skal danne utgangspunkt for beregninger av de ulike postene i administrasjonsbudsjettet for 2017. Budsjettet og regnskapet skal omfatte; driftsinntekter, lønns- og personalkostnader og andre driftskostnader. Investeringer og pensjonsutgifter skal særskilt omtales.
- Forslag til budsjett for drift av beredskapssystem for varekrigsforsikring.
- GIEK skal til budsjettinnspillet simulere likviditetsbehov for å begrunne evt. behov for likviditetstilførsel gjennom trekkfullmakter i neste budsjettperiode⁶.

15. august 2016: Oppdaterte prognoser for rammeutnyttelse for 2017-budsjettet (NFD)

NFD ber om oppdaterte prognoser og estimering av rammeutnyttelse for alle garantiordningene for 2017 (særlig Alminnelig garantiordning knyttet til dollarkurs), sammen med en oppdatering av rapporteringstabellen i Vedlegg 4.

1. november 2016: Eventuelle satsingsforslag for 2018-budsjettet (NFD)

Denne leveransen er en generell bestilling til etatene under NFD og vil normalt ikke være aktuell for GIEK. GIEK bes om å spille inn kun ekstraordinære forslag som medfører budsjettkonsekvenser. Eventuelle forslag kan for eksempel være nye garantiordninger eller omlegginger av nåværende ordninger. Dersom det ikke er noen slike forslag, bes det om at GIEK gir beskjed til NFD. Dersom GIEK vil fremme satsingsforslag må nedenstående elementer inkluderes:

- en beskrivelse av tiltakets formål og varighet
- oversikt over alle kostnader knyttet til tiltaket
- en beskrivelse av gjennomført/planlagt utredningsprosess bak tiltaksforslaget, inkludert kontakt med berørte parter
- en vurdering av behovet og hvilke resultater tiltaket forventes å gi, inkludert anslag på nyttevirksomheter (i kroner) og hvordan resultatoppfølgingen skal foregå
- vurdering av forslaget opp mot relevant internasjonalt regelverk, herunder den OECD-tilknyttede avtalen "Arrangement on Officially Supported Export Credits" og EØS-avtalens regler om offentlig støtte

4. ØVRIGE LEVERANSER

15. mars 2016: Oppdatering av GIEKs internrevisjonsstrategi for 2016 (NFD)

GIEK skal oppdatere internrevisjonsstrategien før den oversendes til NFD.

15. mars 2016: Vurdering av GIEKs internrevisjon i forhold til krav i rundskriv fra FIN (NFD)

NFD ber GIEK vurdere om sin internrevisjon er i tråd med krav i rundskriv fra FIN (R-117) om internrevisjon i statlige virksomheter, og hvilke tilpasninger som eventuelt er nødvendig. Eventuelle tilpasninger skal gjennomføres innen 1. mai 2016.

1. mai 2016: Tiltak for bedre IKT-sikkerhet – orientering om status (NFD)

Det vises til omtale i tildelingsbrevet om anbefaling fra NSM om tiltak for å øke IKT-sikkerheten i virksomheter. NFD ber om tilbakemelding innen 1. mai om hvordan tiltakene er fulgt opp i etaten.

15. juni 2016: Materiale for beregning av statlig næringsstøtte (NFD)

FIN beregner hvert år den samlede statlige næringsstøtten, som presenteres og kommenteres i nasjonalbudsjettet. I den forbindelse er det behov for informasjon om GIEKs ordninger, herunder blant annet anslag for administrasjonsutgifter, erstatninger, og gjenvinninger for

⁶ Som følge av et pågående arbeid på dette feltet, kan det bli endringer i kravene.

kommende år. NFD vil sende en konkret bestilling til GIEK når brevet fra FIN mottas, da det kan komme enkelte justeringer i bestillingen fra år til år.

15. januar, 12. mai og 15. september 2016 og 12. januar 2017: Status for gjeldsplanens ramme og oversikt over politiske fordringer (UD, kopi NFD)

GIEK skal hvert tertial sende en totaloversikt over belastning av gjeldsplanens totalramme i forbindelse med ettergivelse av statlige fordringer gjennom bilaterale avtaler. Oversikten skal sendes til UD, med kopi til NFD. Forslag til rammebelastning for enkeltland skal sendes til UD så snart som mulig etter at nye gjeldsavtaler er parafert, slik at belastningen kan foretas løpende, land for land.

GIEK skal også hvert tertial sende til UD, med kopi til NFD, oversikt over passive og avtaleregulerte politiske fordringer som GIEK har utestående.

15. november 2016: Oppdatering av GIEKs langtidsbudsjett (NFD)

GIEK skal årlig revidere sitt femårige langtidsbudsjett. Det skal være en oversikt over pågående og forestående større anskaffelser og investeringer og prognoser for driftskostnader frem i tid.

Den 20. i påfølgende måned: Månedrapport om rammeutnyttelse og porteføljeutvikling (NFD, kopi til NORAD/UD)

GIEK skal sende inn månedrapporter om rammeutnyttelse for hver garantiordning og med informasjon om utviklingen av porteføljen (ved blant annet å bruke øverste del av rapporteringstabell i vedlegg 4). GIEK skal i tillegg følge rammeutnyttelsen løpende og informere NFD umiddelbart dersom det vurderes å være behov for å øke rammen.

Innen den 15. i påfølgende måned: Kassarapport (DFØ, kopi til NFD)

GIEK skal sende inn månedlige kassarapporter. Det skal rapporteres i tråd med FINs rundskriv R-106 av 25.11.2013. Det vil i tillegg bli oversendt rundskriv fra FIN om rapportering til det sentrale statsregnskapet.

Løpende ved behov: Rapportering i henhold til internasjonale avtaler

Det forutsettes at GIEK følger opp OECD-rapporteringer samt EØS-rapporteringer og rapportering til WTO.

Langsiktige leveranser: Vurdering av ambisjonsnivå for internkontrollen i GIEK (NFD)

NFD ber om at GIEKs styre leverer en vurdering av hvor nivået på internkontrollen i GIEK bør være (ambisjonsnivå) som et fast punkt hvert tredje år. Neste leveranse vil være i 2018.

VEDLEGG 2: RAPPORTERINGSKRITERIER 2016

5. KRAV TIL ÅRSRAPPORTEN

GIEKs årsrapport skal inneholde to årsregnskap; regnskap for administrasjonen⁷ og garantiordningene⁸. GIEK skal presentere årsregnskapene for hvert fond (garantiordning) i samme dokument og ikke ha separate årsrapporter for hver garantiordning. Årsrapporten skal inneholde seks deler, med følgende benevnelse og rekkefølge:

I. Leders beretning

I denne delen skal følgende inngå:

- Vurdering av de samlede resultater, ressursbruk og måloppnåelse for året
- En overordnet framstilling av de viktigste prioriteringene og sentrale forhold som har hatt betydelig innvirkning på oppnådde resultater
- Styrets signaturer

II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Denne delen skal inneholde tre hovedpunkter:

1. Omtale av virksomheten og samfunnsoppdraget
Dette skal inneholde navn, departementstilhørighet, tilknytningsform, myndighet, ansvarsområde og overordnede mål. Formelle relasjoner med andre virksomheter og departement omtales også der dette er av betydning for departementets styring. Videre skal det inneholde en beskrivelse av GIEKs resultatkjede for å belyse sammenhengen mellom innsatsfaktorer, aktiviteter, produkter/tjenester og effekter for samfunnet og brukerne.
2. Omtale av organisasjonen
Dette skal inneholde omtale av virksomhetens toppledelse, antall ansatte, lokalisering og organisasjonsstruktur.
3. Presentasjon av utvalgte nøkkeltall (siste tre år), bl.a. fra regnskapet til garantiordningene:
 - *Utnyttelse av garantifullmakter (bundet under rammen per ordning i kroner og i % dvs. utnyttelsesgrad av ramme)*
 - *Bransjefordeling av utestående ansvar⁹*
 - *Nytt utestående ansvar i løpet av året delt på utestående ansvar ved inngangen av året*
 - *Tapsavsetninger i prosent av utestående ansvar*fra administrasjonsregnskapet¹⁰:
 - *Antall årsverk*
 - *Overslagsbevilgning, driftsutgifter (kap. 2460, post 24.2)*
 - *Administrasjonsutgifter (i kroner og % dvs. utnyttelsesgrad av overslagsbevilgning)*
 - *Lønnsutgifter (i kroner og % av de samlede administrasjonsutgiftene)*
 - *Lønnsutgifter per årsverk*
 - *Administrasjonsutgifter per årsverk*
 - *Konsulentutgifter (i kroner og % av administrasjonsutgifter)*

⁷ Dette tilsvarer "virksomhetsregnskap" i Bestemmelsene om økonomistyring i staten og FINs Rundskriv R-115.

⁸ Dette tilsvarer "fondsregnskap" i Bestemmelsene om økonomistyring i staten og FINs Rundskriv R-115.

⁹ GIEK og EK skal bruke samme kategorier når det rapporteres på næringsfordelingen i porteføljen.

¹⁰ GIEK bes om å legge definisjoner som Direktoratet for økonomistyring har utarbeidet til grunn ved beregning av nøkkeltall der hvor disse finnes.

III. Årets aktiviteter og resultater

GIEK skal her gi en redegjørelse for oppnådde resultater, der følgende inngår:

- Resultater og styrets vurdering av måloppnåelse gruppert etter mål (se tabell 1 nedenfor)
- Øvrige rapporteringselementer (se tabell 2 nedenfor)
- Statistikk per ordning (se rapporteringstabell i vedlegg 4)
- Områder som i tildelingsbrevet er trukket frem som prioriteringer, herunder hvordan man har jobbet med områdene, hvilke resultater som er oppnådd og evt. behov for videre arbeid på feltene
- Eventuelle oppdrag fra departementet som GIEK mener belyser resultater og måloppnåelse
- Hovedfunn i evt. gjennomførte evalueringer

Tabell 1: Rapporteringskrav for hvert mål

<i>Mål</i>	<i>Rapporteringskrav</i>
Bidra til eksportkontrakter ved å gi et konkurranse-dyktig eksportgarantitilbud og være et supplement til markedet	<ul style="list-style-type: none"> • Det skal rapporteres statistikk (se tabell i vedlegg 4) for både Alminnelig garantiordning og U-landsordningen. • GIEK bes løpende vurdere sitt tilbud til norske eksportører sett i forhold til tilbudet hos eksportkredittinstitusjoner i relevante konkurrentland. GIEK bes presentere forhold der GIEKs tilbud skiller seg vesentlig ut sammenlignet med våre konkurrentland og med en kort vurdering av næringspolitiske konsekvenser. • Estimat på GIEKs medvirkning til norsk eksport av varer og tjenester og ved investeringer i utlandet, målt ved summen av de totale eksportkontraktene knyttet til GIEKs tilbud om garanti og utstående garantier under Alminnelig garantiordning og U-landsordningen. • Effekten av det samlede eksportfinansieringstilbudet (addisjonalitet).
Medvirke til at byggelån oppnås på forretningsmessige vilkår	<ul style="list-style-type: none"> • Det skal rapporteres statistikk (se tabell i vedlegg 4) for Byggelånsgarantiordningen. • Estimat på GIEKs medvirkning til ordreinngang for norske selskaper for bygging, ombygging eller sammenstilling av skip fartøy eller innretninger til havs, målt ved kontraktsverdi knyttet til GIEKs tilbud om garanti og utstående garantier under Byggelånsgarantiordningen. • Effekten av byggelånsgarantier (addisjonalitet).
Medvirke til at langsiktige kraftavtaler inngås på forretningsmessige vilkår	<ul style="list-style-type: none"> • Det skal rapporteres statistikk (se tabell i vedlegg 4) for Kraftgarantiordningen, samt et estimat på GIEKs medvirkning til at kraftintensiv industri kan inngå langsiktige kraftavtaler på forretningsmessige vilkår. Dette måles gjennom en vurdering av hvorvidt GIEKs garantitilbud treffer behovet for garantier til aktørene i markedet. • Det skal rapporteres for ordningen samlet sett og fordelt på tosifrede næringskoder, samt hvorvidt det er søkt garantier overfor långiver eller kraftselger. • Vurdering av hvorvidt garantiordningen medvirker til at kraftintensiv industri kan inngå langsiktige kraftavtaler på forretningsmessige vilkår. Vurderingen skal blant annet baseres på GIEKs kontakt med aktører i markedet i året som har gått. • Vurdering av hvorvidt GIEKs modell for premiefastsettelse bør endres eller kan forbli uendret kommende år.

	<ul style="list-style-type: none"> • Redegjørelse for håndtering av eventuelle misligholdsaker, herunder særskilt om håndtering av eventuelle overtatte kraftavtaler som følge av mislighold og innløsning av GIEKs inntredelsesrett. <p>Vi ber også om at GIEK innhenter en vurdering fra en ekstern, uavhengig revisor som årlig skal rapportere om hvorvidt GIEKs forvaltning av garantiordningen for kraftintensiv industris kraftkjøp er i tråd med den fastsatte rammen for ordningen. Revisors rapport skal sendes til NFD. NFD vil sende en kopi av revisors rapport til ESA.</p>
<p>GIEK skal oppfylle kravet om at den enkelte ordning skal gå i balanse på lang sikt inkludert eventuelle tapsfond</p>	<p>GIEK bes om å rapportere følgende for hver enkelt garantiordning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • En samlet oppstilling som for hver ordning viser <ul style="list-style-type: none"> ➢ garantiansvar, tapsavsetninger og opparbeidet kapital ➢ hvor mye opparbeidet kapital, summen av tapsavsetningene, og summen av disse to utgjør i kroner og prosent av det utestående garantiansvaret ved utgangen av året. • Porteføljevurderinger med anslag for de reelle verdiene av fordringer og ansvar knyttet til garantier ved utgangen av året. • Nedskrivninger og avskrivninger på garantier og fordringer i løpet av året. • Følgende nøkkeltall fra kontantregnskapet: premieinnbetaling, netto gjenvinning og utbetalinger under garantier i løpet av året. • En vurdering om ordningen forventes å gå i balanse innenfor porteføljens vektete løpetid og på lang sikt¹¹. <p><u>Administrasjonsregnskapet</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Administrasjonsregnskapet skal fordeles på kostnadstyper og garantiordninger. Det skal ha en egen omtale, hvor regnskapet presenteres tabell på kontogruppenivå for 3-5 siste år og grafisk for fordeling siste år. Det vises til nærmere omtale i del VI. • Det skal redegjøres for GIEKs ressursinnsats og resultater gjennom en kort omtale og grafisk framstilling av nøkkeltall som i listen nedenfor. GIEK bør også kort omtale nøkkeltallene fra del II punkt 3 som gjelder administrasjonsregnskapet. GIEK kan selv vurdere om det er behov for ytterligere å legge til nøkkeltall enn det som er foreslått her¹². <ol style="list-style-type: none"> 1. Ressursbruk på virksomhetsnivå (siste 3-5 år) <ul style="list-style-type: none"> ➢ Økning i % i administrasjonskostnader fra foregående år til rapporterende år sammenlignet med økning i inntekter for samme periode (for alle ordninger) ➢ Administrasjonskostnader/totale inntekter, benchmarket opp mot andre sammenliknbare aktører i Norden 2. Ressursbruk ifht. mål/tjenestoområder <ul style="list-style-type: none"> ➢ Grafisk framstilling (for eksempel gjennom et kakediagram) av adm.kostn. fordelt på garantiordningene med tilknyttede kommentarer om evt. vesentlige endringer fra tidligere år 3. Ressursbruk per produkt/tjeneste (siste 3-5 år) <ul style="list-style-type: none"> ➢ Adm.kostn./antall nye garantier eller gjeldende tilbud om garanti, evt. sum av disse ➢ Adm.kostn./antall behandlede søknader ➢ Totalt antall behandlede søknader/antall årsverk

¹¹ Som følge av et pågående arbeid på dette feltet, kan det bli endringer i kravene.

	<u>Parisklubbsaker (PK) og gjenvinning</u> <ul style="list-style-type: none"> PK-statistikk (moratoriestatistikk) og omtale av gjenvinningsarbeid i forbindelse med politisk risiko
--	--

Tabell 2: Rapporteringskrav for øvrige rapporteringselementer

<i>Rapporterings- elementer</i>	<i>Rapporteringskrav</i>
Små- og mellomstore bedrifter	<p>Det bes om at GIEKs betydning for små og mellomstore bedrifter kort kommenteres. I tillegg bes det om følgende for Alminnelig ordning, U-landsordningen og Byggelånsgarantiordningen:</p> <ul style="list-style-type: none"> Oversikt over antall garantier utstedt i løpet av siste kalenderår og som er i kraft pr. 31.12. og totalverdien av kontraktssummene, fordelt på prosjekter med følgende beløpsintervall: under 30 mill. kroner, 30-100 mill. kroner, 100 mill. kroner-1 mrd. kroner og over 1. mrd. kroner. Det skal kun rapporteres for leverandør- og långiverkreditter. Summene bes også oppgitt i prosent av totalsum.
Norsk interesse	GIEK bes om å rapportere hvis det er stilt garanti fordi det foreligger betydelig norsk interesse, inkludert hvorfor GIEK vurderer det å være i nasjonal interesse.
Beredskapsordningen for statlig varekrigsforsikring (BSV)	<p>GIEK bes om å rapportere om BSV med følgende omtale:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ressursbruk og særskilt regnskap for sekretariatsfunksjonen som viser hvordan tilskuddet knyttet til ordningen er disponert. Vedlikehold og videreutvikling av beredskapssystem for varekrigsforsikring for raskt å kunne sette i verk ordningen med statlig varekrigsforsikring ved behov. Deltakelse i planlegging, rådgivning og, om nødvendig, utførende virksomhet innen statlig varekrigsforsikring, i samarbeid med et "forsikringsforum" som er etablert for å ivareta nødvendig kontakt med forsikringsbransjen. Faglige utredninger, råd og utførende arbeid for departementet.

IV. Styling og kontroll i virksomheten

I denne delen skal GIEK gi en kort tilstandsrapportering om virksomhetens interne styling med vekt på vesentlige endringer av betydning for departementets styling og kontroll.

Følgende punkter skal inngå:

- En vurdering av nivået på internkontrollen og om styret anser internkontrollen som tilfredsstillende
- Om virksomhetens arbeid med synliggjøring og måling av risiko
- Om det er avdekket vesentlige svakheter, feil og mangler i kritiske prosesser og aktiviteter og hvilke tiltak som er iverksatt for å bøte på disse manglene
- Vesentlige revisjonsmerknader fra Riksrevisjonen og oppfølging av tidligere merknader
- Rapportering på vesentlige forhold knyttet til personalmessige forhold, likestilling, HMS/arbeidsmiljø, diskriminering og ytre miljø.
- Oversikt over misligholdsaker, omfang og status, inkludert kort omtale av mislighold i saker som kan gi store utbetalinger under garantier.
- GIEK bes om å rapportere særskilt på sitt arbeid med samfunnsansvar og miljøarbeid i saksbehandlingen. Det bes om at konkrete eksempler på hvordan GIEK arbeider med miljø og samfunnsansvar trekkes frem.

I tillegg skal GIEK redegjøre for vesentlige forhold/endringer ved virksomhetens planlegging, gjennomføring og oppfølging som departementet har bedt om eller som virksomheten selv mener har betydning for etatsstyringen.

V. Vurdering av framtidsutsikter

I denne delen skal GIEK gi en redegjørelse for utviklingstrekk i samfunnet eller eventuelle andre vesentlige endringer som virksomheten har vurdert og som GIEK mener vil kunne påvirke evnen til å nå resultater og mål på lengre sikt. Vurderingen skal kun omfatte konkrete forhold i og utenfor virksomheten som vil virke inn på framtidig evne til å løse samfunnsoppdraget, gitt oppnådde resultater, dagens rammer, planlagte tiltak og prioriteringer. GIEK forventes ikke å gi generelle vurderinger av framtidsutsikter.

VI. Årsregnskap

Det vises til [Reglement for økonomistyring i staten og Bestemmelser for økonomistyring i staten \(heretter Bestemmelsene\)](#) fastsatt 12. desember 2003 med endringer senest 5. november 2015 og [Rundskriv R-115](#) datert 11.11.2015 fra FIN (heretter R-115). Siden GIEK skal følge både krav for statlige forvaltningsbedrifter og statlige fond i R-115 gis det nedenfor informasjon om tilpasning og nærmere krav for GIEKs årsregnskap. Delen av GIEKs årsrapport som omfatter årsregnskap skal inneholde både rapportering til statsregnskapet og regnskap for administrasjonen og garantiordningene.

Denne delen har følgende to hoveddeler med hver sine underdeler:

1. Administrasjonsregnskapet

i. Ledelseskommmentarer

Dette er en signert uttalelse fra styret¹³ som inneholder alle elementer som omtales i R-115 punkt 4.3.

ii. Oppstilling av bevilgningsrapportering og artskontorrapportering med noter

a) Prinsippnote til bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen

I følge R-115 punkt 4.6.1 skal det være én prinsippnote som beskriver prinsippene for GIEKs rapportering til statsregnskapet.

b) Oppstilling av bevilgningsrapportering med noter

GIEK skal benytte oppstillingsplanen i R-115 vedlegg 1 A, jf. R-115 punkt 4.4. Det vises videre til punkt 7 om tilpasning for forvaltningsbedrifter og punkt 4.6.2. for krav til noteopplysninger.

c) Oppstilling av artskontorrapportering med noter

GIEK skal benytte oppstillingsplanen i R-115 vedlegg 2, jf. R-115 punkt 4.5. For krav til noteopplysninger se punkt 4.6.3 i R-115.

iii. Oppstilling av virksomhetsregnskapet (administrasjonsregnskapet)

Det er ikke krav etter R-115 til at GIEK utarbeider en oppstilling av virksomhetsregnskapet (administrasjonsregnskapet) da regnskapet føres etter kontantprinsippet. Det vises for øvrig til NFDs krav til administrasjonsregnskapet i tabell 1 under del III. GIEK vurderer selv behov for ytterligere beregninger og fremstilling av regnskapet utover disse kravene.

2. Garantiordningenes årsregnskap (fondsregnskapet)

GIEK skal som forvalter av garantiordninger sikre at det føres et fullstendig regnskap for hver garantiordning, men fremstillingen av årsregnskapene for ordningene kan være samlet.

¹³ Styret i GIEK har ansvar for å ivareta budsjett, regnskap og økonomi for øvrig, jf. *Hovedinstruks for styringen av Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK)*, fastsatt 11. desember 2015.

i. Ledelseskomentarer

Dette er en signert uttalelse fra styret¹⁴ som inneholder alle elementer som omtales i R-115 punkt 4.3. I tillegg skal denne delen oppfylle minimumskrav til innhold i styrets beretning etter regnskapsloven.

ii. Oppstilling av bevilgningsrapportering med noter

GIEK skal benytte oppstillingsplanen i R-115 vedlegg 1 C, jf. R-115 punkt 8. Det vises også til punkt 8 for krav til prinsippnote og noteopplysninger knyttet til bevilgningsrapporteringen.

iii. Oppstilling av fondsregnskap med noter (garantiordningenes regnskap)

Det vises til brev fra NFD datert 15. desember, hvor det fremgår at Direktoratet for økonomiforvaltning (DFØ) har gitt unntak fra Bestemmelsene om bruk av de statlige regnskapsstandardene (SRS) i GIEKs fondsregnskap for regnskapsåret 2016.

GIEK følger regnskapsloven så langt det passer, tilpasset GIEKs virksomhet og egenart, for:

- Almennelig garantiordning
- Garantiordning for investeringer i og eksport til utviklingsland
- Garantiordningen for byggelån til skip, fartøy og innretninger til havs
- Garantiordning for kraftintensiv industri kjøp av kraft på langsiktige vilkår
- Garantiordning for eksport til og investeringer i SUS-landene og de baltiske stater etter 01.01.99
- Gammel alminnelig garantiordning
- Portefølje av gamle særlige garantiordninger

NFD forutsetter at GIEK har retningslinjer for hvordan regnskapsloven skal praktiseres. Prinsippnote for fondsregnskapet (garantiordningenes regnskap) skal gi opplysninger om anvendte regnskapsprinsipper for GIEK. I prinsippnoten skal GIEK redegjøre for i hvilke vesentlige poster det er blitt foretatt tilpasninger til regnskapsloven. Der GIEK avviker fra regnskapsloven for vesentlige poster, skal det opplyses om hvilke regnskapsprinsipper som anvendes. GIEK vurderer selv behov for ytterligere noter og tilleggsinformasjon utover disse krav.

Øvrige føringer fra NFD for årsrapporten for 2016

Samfunnssikkerhet og beredskap

GIEK skal i vedlegg til årsrapporten redegjøre for status i arbeidet med samfunnssikkerhet, beredskap og intern sikkerhet. Det ønskes en redegjørelse for de viktigste utfordringer eller problemstillinger på dette området, på bakgrunn av risiko- og sårbarhetsvurderinger, ledelsens evaluering, øvelse, hendelse eller lignende. Alle virksomheter som det er aktuelt for forutsettes å medvirke til rapportering om sikkerhetstilstanden i regi av Justis- og beredskapsdepartementet som samordningsdepartement innen samfunnssikkerhet og beredskap på sivil side.

Likestilling og mangfold

Statlige virksomheter skal redegjøre for likestilling og mangfold i sine årsrapporter, jf. NHDs brev av 05.12.2013 med vedlegg. Likestillingsloven § 1 a, diskrimineringsloven § 3 a og diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 3 pålegger statlige virksomheter en aktivitetsplikt som innebærer at de skal arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering. I tillegg skal virksomhetene redegjøre for iverksatte og planlagte tiltak. Aktivitets- og redegjørelsesplikten omfatter kjønn, nedsatt funksjonsevne, etnisitet, religion mv. For etatenes rapportering kan det i denne sammenheng være aktuelt å vurdere områder som rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, utviklingsmuligheter, beskyttelse mot trakassering,

¹⁴ Styret i GIEK har ansvar for å ivareta budsjett, regnskap og økonomi for øvrig, jf. *Hovedinstruks for styringen av Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK)*, fastsatt 11. desember 2015.

rollen som offentlig tjenesteyter etc. Etaten skal benytte vedlagte registreringsskjema for tilstandsrapportering om kjønn. NFDs likestillingsredegjørelse i Prop. 1 S vil basere seg på NFDs og etatens tilstandsrapporter. Under følger registreringsskjema for tilstandsrapportering for kjønn.

		Kjønnsbalanse			Månedslønn	
		Menn %	Kvinner %	Total (N)	Menn Kroner	Kvinner Kroner
Totalt i virksomheten	2016					
	2015					
Toppleidelse (eks. direktør, ass. dir.)	2016					
	2015					
Mellomledelse (eks. avdelingsdirektør)	2016					
	2015					
(eks. sjefingeniør)	2016					
	2015					
(eks. senioringeniør)	2016					
	2015					
(eks. overingeniør)	2016					
	2015					
(eks. seniorrådgiver)	2016					
	2015					
(eks. rådgiver)	2016					
	2015					
(eks. førstekonsulent)	2016					
	2015					
(eks. konsulent)	2016					
	2015					

		Antall tilsatte	Deltid	Midlertidig ansettelse	Foreldrepermisjon	Legemeldt sykefravær
		Total(N)	M % K %	M % K %	M % K %	M % K %
Navn på virksomheten	2016					
	2015					

Næringsfordeling av porteføljen

GIEK bes om å rapportere på næringsfordelingen av utestående portefølje fordelt på henholdsvis olje- og gass, fornybar energi og annen industri og øvrige næringer, samt å synliggjøre andelen skip og skipsutstyr innenfor de nevnte kategoriene.

6. KRAV TIL ØKONOMIVURDERING

GIEK skal gi en vurdering av status for økonomi på høsten, jf. omtale og frist i styringskalender. Minimumskravene til vurderingen begrenses til:

- status for administrasjonsutgifter med prognoser og vurderinger av administrasjonsutgiftene (underforbruk/overforbruk ifht. overslagsbevilgning gitt av Stortinget) per 31. august
- evt. vesentlige misligholdsaker per 31. august
- resultatprognoser for garantiordningene for resten av året basert på regnskap per 30. juni

- utnyttelsesgrad av garantirammene gitt av Stortinget med prognoser og estimering av rammeutnyttelse for alle ordninger (særlig Alminnelig garantiordning knyttet til dollarkurs) basert på regnskap per 30. juni

Rapporten skal også omfatte eventuelle innspill til omdisponeringer og tilleggsbevilgninger i høstsesjonen, jf. omtale i styringskalenderen.

7. KRAV TIL RISIKORAPPORTER

GIEK skal utarbeide to risikoreporter til NFD. Risikoreportene skal inneholde to hovedelementer; risiko for manglende måloppnåelse og kravoppfyllelse og risiko i GIEKs portefølje. Risikovurderinger for manglende måloppnåelse og kravoppfyllelse skal gjøres i henhold til metodikken i DFØs veileder. Risikoen i GIEKs portefølje skal måles og synliggjøres ved at GIEK rapporterer statistikk om ulike elementer, se tabell 3 nedenfor.

Det må fremkomme i rapportene om GIEK anbefaler at NFD må igangsette spesifikke tiltak for eksempel gjennom Stortingsvedtak. Det skal i tillegg redegjøres spesielt for eventuelle endringer i risikometodikken fra forrige rapportering (og som bygger på grunnlagsdokumenter om risikovurderingsarbeidet i GIEK) og sentrale begreper og forutsetninger i risikovurderingene (for eksempel løpetid, misligholds sannsynlighet og tapsgrad ved mislighold). GIEK skal også gi faglig råd til NFD i løpet av året ved behov dersom GIEK vurderer det er nødvendig med spesifikke tiltak på grunnlag av risikoen i GIEKs portefølje.

Tabell 3: Rapporteringskrav for rapporter om risiko

<i>Risikoreport</i>	<i>Leveransetidspunkt</i>	<i>Innhold</i>
Risikoreport 1	Samtidig med årsrapporten for 2015	<p>Denne skal presentere risiko for manglende måloppnåelse og kravoppfyllelse i 2016. Det skal også inkluderes risikovurdering av effektiv bruk av ressurser, pålitelig rapportering, etterlevelse av lover og regler, regnskap med årsprognoser for drift, investeringer og inntekter, av de områdene som i tildelingsbrevet er trukket frem som prioriteringer og av eventuelle andre forhold som GIEK vurderer som vesentlige, eksempelvis risikovurderinger av forhold som etikk og anti-korrupsjon, compliance og IKT. I tillegg bes GIEK om å kommentere dersom det er kjennskap til fremtidige hendelser i påfølgende år som kan påvirke de enkelte risikovurderingene.</p> <p>Rapporten skal også inneholde statistikk bl.a. på bakgrunn av regnskapstall per 31. desember og evt. kommentarer som skal bidra til å synliggjøre og måle risiko i GIEKs portefølje, inkl. konsentrasjonsrisiko. For Alminnelig garantiordning og for de ordningene som GIEK vurderer som nødvendig, skal det i tillegg gjennomføres stresstester og scenarioanalyser som skal fange opp ulike kombinasjoner av vedvarende sterk negativ utvikling i de vesentlige risikofaktorene i porteføljene. Valget av utforming av stresstester skal forklares og kommenteres. Betydningen av</p>

Tildelingsbrev 2016 – GIEK

<i>Risikorapport</i>	<i>Leveransetidspunkt</i>	<i>Innhold</i>
		muligheten for kraftig redusert utestående portefølje for evne til å gå i balanse på lang sikt bør synliggjøres og kommenteres.
Risikorapport 2	20. september	<p>Denne skal presentere eventuelle endringer fra risikorapport 1 når det gjelder risiko for manglende måloppnåelse og kravoppfyllelse i 2016. Rapporten skal også presentere risiko av de samme elementene som rapport 1 når det gjelder risiko for manglende måloppnåelse og kravoppfyllelse, men for 2017, gitt at målene og prioriteringene for 2016 videreføres. I tillegg bes GIEK å kommentere om fremtidige hendelser som kan påvirke de enkelte risikovurderingene for manglende måloppnåelse og kravoppfyllelse.</p> <p>Rapporten skal også inneholde statistikk bl.a. på bakgrunn av regnskapstall per 30. juni 2016 og evt. kommentarer som skal bidra til å synliggjøre og måle risiko i GIEKs portefølje, inkl. konsentrasjonsrisiko. For Alminnelig garantiordning og for de ordningene som GIEK vurderer som nødvendig, skal det i tillegg gjennomføres stresstester og scenarioanalyser som skal fange opp ulike kombinasjoner av vedvarende sterk negativ utvikling i de vesentlige risikofaktorene i porteføljene. Valget av utforming av stresstester skal forklares og kommenteres. Betydningen av muligheten for kraftig redusert utestående portefølje for evne til å gå i balanse på lang sikt bør synliggjøres og kommenteres.</p>

VEDLEGG 3: FULLMAKTER 2016

Budsjettmessige fullmakter

Bevilgningsreglementet har bestemmelser om unntak fra de hovedprinsipper som reglementet ellers er basert på. Vilkår for bruk av unntaksbestemmelsene er redegjort for i Finansdepartementets rundskriv R-110, sist oppdatert 25.11.2013. Det vises også til veileder for statlig budsjettarbeid utgitt av Finansdepartementet (R-0634 B), som forklarer budsjettfullmaktene nærmere.

Nærings- og fiskeridepartementet delegerer med dette følgende fullmakter til GIEK for 2016, med de utdypende vilkår som er fastsatt i rundskriv R-110, jf. punktene 2.2 og 2.3:

- Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr med inntil 5 prosent av bevilgningen på den aktuelle posten.
- Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester ut over budsjettåret, forutsatt at eventuelle avtaler inngås innenfor rammen av [Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor](#), fastsatt 20. januar 2012 og sist endret 29. mai 2015.

Departementet tar forbehold om at fullmaktene kan inndras dersom de ikke benyttes i overensstemmelse med kravene i rundskriv 110. Det bes om særskilt rapportering om utnyttelsen av hver enkelt fullmakt i forklaringene til statsregnskapet.

Administrative fullmakter

Det vises til følgende:

- NHDs brev av 10.03.05 om delegering av administrative bestemmelser i forbindelse med teletjenester, flytting til utlandet, oppholdsgodtgjøring mv. til deltakere ved kortvarige kurs, konferanser mv. og ansvar og garanti for statens oppkrevere og regnskapsførere.
- NHDs brev av 16.03.06 om delegering av fullmakt vedrørende kompensasjon for arbeids- og reisetid for tjenestereiser i utlandet

VEDLEGG 4: RAPPORTERINGSTABELL FOR GIEKS GARANTIORDNINGER

Det skal gis følgende informasjon om GIEKs garantiordninger i GIEKs månedsrapporter, årsrapporter og i budsjettinnspill til NFD (grått felt skal ikke fylles ut):

Garantiordning (verdi i TNOK)	Nye søknader	Gjeldende søknader ¹	Nye tilbud om garanti	Gjeldende tilbud om garanti ²	Nytt garanti-ansvar	Utestående garanti-ansvar	Ubenyttet bond-ramme ³	Bundet under rammen ⁴	Garanti-ramme
Alminnelig garantiordning (AGO)									
Gammel alminnelig ordning (GAM) – avvikles									
<i>Reforsikring av GK under AGO</i>									
Totalt bundet under rammen for AGO⁵									
U-landsordningen (ULA)									
<i>Reforsikring av GK under ULA</i>									
Totalt bundet under rammen for ULA⁶									
Byggelånsordningen (BYG)									
Kraftordningen (KRA)									
SUS-Baltikum (1999-2002) (SUS) – avvikles⁷									
TOTALT for alle ordninger									

¹ Gjeldende søknader er verdien av søknader som ligger til behandling på rapporteringstidspunktet. Kolonnen nye søknader inneholder verdien av alle søknader som er kommet i gjeldende år dvs. også søknader som er frafalt eller behandlet på rapporteringstidspunktet.

² Gjeldende tilbud om garantier er verdien av tilbud som er gitt til garantimottaker på rapporteringstidspunktet. GIEKs forpliktelse til å stille garanti binder opp rammen. Kolonnen nye tilbud om garanti inneholder verdien av alle tilbud gitt i gjeldende år dvs. også tilbud som er frafalt eller behandlet på rapporteringstidspunktet.

³ Dette er ubenyttet del av rammeavtaler for bonds (en avtale mellom GIEK og en bank som gjør det enkelt for banken å søke avlastning for garantier knyttet til en konkret eksportør opp til et gitt beløp). Benyttet del av rammeavtaler for bonds blir rapportert under utestående garantiansvar for Alminnelig garantiordning.

⁴ Bundet under rammen er betegnelsen for det som GIEK har forpliktet seg til å dekke under nåværende garantiramme.

⁵ Dette er summen av gjeldende tilbud om garantier (tilsagn), utestående garantiansvar for både Alminnelig garantiordning og Gammel alminnelig ordning, reforsikring av GIEK Kredittforsikring under Alminnelig garantiordning og ubenyttet del av rammeavtaler for bonds.

⁶ Dette er summen av gjeldende tilbud om garantier (tilsagn) og utestående garantiansvar for U-landsordningen, samt reforsikring av GIEK Kredittforsikring under U-landsordningen.

⁷ Ordningen er under avvikling og det utstedes ingen nye garantier. Det er derfor ingen nåværende garantiramme tilknyttet denne ordningen.

Tildelingsbrev 2016 – GIEK

Garantiordning (antall)	Antall nye søknader	Antall gjeldende søknader ¹	Antall nye tilbud om garanti	Antall gjeldende tilbud om garanti ²	Antall nye garantier	Antall gjeldende garantier
Alminnelig garantiordning (AGO)						
Gammel alminnelig ordning (GAM) – <i>under avvikling</i>						
U-landsordningen (ULA)						
Byggelånsordningen (BYG)						
Kraftordningen (KRA)						
SUS-Baltikum (1999-2002) (SUS) – <i>under avvikling</i>						
TOTALT						

¹ Gjeldende søknader er antall søknader som ligger til behandling på rapporteringstidspunktet. Kolonnen nye søknader inneholder alle søknader som er kommet i gjeldende år dvs. også søknader som er frafalt eller behandlet på rapporteringstidspunktet.

² Gjeldende tilbud om garanti er antall tilbud som er gitt til garantimottaker på rapporteringstidspunktet. Kolonnen nye tilbud om garanti inneholder alle tilbud gitt i gjeldende år dvs. også tilbud som er frafalt eller behandlet på rapporteringstidspunktet.